

Lektionstips

Årskurs 9

Svenska

- Litteratur:
  - Vilhelm Mobergs utvandrarsvit
  - "The man who never died", William M Adler
  - "Joe Hill - diktare och agitator", Ingvar Söderström
- Retorik: Talekonst, den klassiska retorikens disposition.
- Lyrik: Analysera en satirisk låttext. Kanske prova att skriva satir själv.

Joe Hill sägs ha varit en osedvanligt skicklig agitator, en bra ingång till diskussioner om retorik, "konsten att vad det än gäller finna det som är bäst ägnat att övertyga" (Aristoteles). Den klassiska retorikens disposition är ett utmärkt verktyg för att övertyga lyssnarna; inledning, bakgrund, tes, upplägg, argumentation, och avslutning.

Joe Hills låttexter om samhällsproblemen blev mycket uppskattade och sjöngs över hela USA, mycket för den satir och humor som bar fram budskapen. Eleverna kan själva analysera en låttext, ex. Casey Jones, och leta efter de satiriska vändningarna. Kanske själva prova på att skriva satir om någon företeelse.

Samhälle/Historia

- Samhällsjämförelser Sverige - USA
- Folkrörelsernas framväxt i Sverige
- Utvandringen från Sverige till Amerika
- Hur ser folkvandringar ut idag? Varför flyttar man från sitt land?
- Arbetsvillkor i fattiga länder idag
- Samhällsklasser
- Mänskliga rättigheter
- Industriella revolutionen

I föreställningen är det ett helt annat samhälle än det vi lever i idag.

Många svenskar flyttade över till USA i hopp om ett bättre liv men så blev det inte alltid. Dåliga arbetsvillkor och dålig lön medförde att många svenska invandrare levde i slummen.

Låtarna från föreställningen finns på Spotify.

Sök på "Joe Hill, låtarna från föreställningen".

En CD med samma innehåll lämnas på skolan efter genomförd spelning.

Länkar:

<http://www.manskligarattigheter.se>

<http://www.so-rummet.se>

<http://www.landguiden.se>

<http://utvandrarnashus.se>

<http://www.utvandrarnashus.se/kunskapsbanken-13048.asp>

<http://www.arbark.se>

http://enn.kokk.se/?page_id=1364 (18.10.2014)

http://www.svd.se/kultur/nytt-ljus-over-joe-hills-ode_6675374.svd (18.10.2014)

<http://www.dn.se/kultur-noje/valkommen-till-swede-hollow-en-svensk-slum/> (18.10.2014)

<http://www.ub.gu.se/kvinn/portaler/arbete/historik/> (18.10.2014)

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Retorik>

